Povrchové plazmony v integrované fotonice

Povrchové plazmony v integrované fotonice

Typické aplikace:

- 1. vlnovodné polarizátory
- 2. SPR senzory
- 3. povrchové plazmony pro přenos informace ("plazmonika")

Permitivita kovu (Drudeho model)

"volný"elektronový plyn v elektromagnetickém poli

 $m_e^{\bullet} \bullet E_{\bullet} E_{\bullet} E_{\bullet} Pohybová rovnice: -m_e \ddot{x} - m_e \gamma \dot{x} - eE = 0$ Pro harmonické pole $E = E_0 \exp(-i\omega t)$ $x_0 = \frac{-eE_0}{m_0\omega^2 + im_0\gamma_0}$ získáme ustálené řešení: Polarizace: $P_0 = -n_e e x_0 = \frac{-e^2 n_e}{m_e \omega^2 + i m_e \gamma \omega} E_0 = \varepsilon_0 \chi E_0$ Permitivita: $\varepsilon_m = 1 + \chi = 1 - \frac{e^2 n_e / (m_e \varepsilon_0)}{\omega^2 + i \gamma \omega} = 1 - \frac{\omega_p^2}{\omega^2 + i \gamma \omega}$ Plazmová frequence $\omega_p = e_{\sqrt{\frac{n_e}{m_e \varepsilon_o}}}$

Disperze kovu (Drudeho model)

$$\varepsilon_m = \varepsilon'_m + i\varepsilon''_m = 1 - \frac{\omega_p^2}{\omega^2 + \gamma^2} + i\frac{\omega_p^2\gamma}{\omega(\omega^2 + \gamma^2)}$$

ūfe

Disperze kovu (experimentální data)

Odraz optického záření od rozhraní s kovem

Povrchová plazmová vlna (povrchový plazmon-polariton, povrchový plazmon)

Vzájemně vázaná elektromagnetická a nábojová povrchová vlna localizovaná na rozhraní mezi dielectrikem a kovem

Pól $R(N^2) \Rightarrow N^2$ povrchové vlny

TE:
$$\sqrt{\varepsilon_d - N^2} + \sqrt{\varepsilon_m - N^2} = 0$$
 neexistuje řešení

TM: $\varepsilon_m \sqrt{\varepsilon_d - N^2} + \varepsilon_d \sqrt{\varepsilon_m - N^2} = 0$ povrchový plazmon

$$\varepsilon_{d} \qquad \varepsilon_{d} < |\varepsilon_{m}|$$

$$N_{SP} = \sqrt{\frac{\varepsilon_{d}\varepsilon_{m}}{\varepsilon_{d} + \varepsilon_{m}}} \qquad \varepsilon_{m}$$

Rozložení pole povrchového plazmonu

$$H_{y}(x,z) = H_{0}e^{ik_{0}Nz} \begin{cases} e^{-k_{0}\sqrt{N^{2}-\varepsilon_{d}}x}, \ x > 0 \\ e^{k_{0}\sqrt{N^{2}-\varepsilon_{m}}x}, \ x < 0 \end{cases} \qquad \frac{1}{k_{0}}\sqrt{N^{2}-\varepsilon_{d}} = 265 \text{ nm} \\ \frac{1}{k_{0}}\sqrt{N^{2}-\varepsilon_{d}} = 26 \text{ nm} \end{cases}$$
$$E_{x}(x,z) = Z_{0}NH_{0}e^{ik_{0}Nz} \begin{cases} \frac{1}{\varepsilon_{d}}e^{-k_{0}\sqrt{N^{2}-\varepsilon_{d}}x}, \ x > 0 \\ \frac{1}{\varepsilon_{d}}e^{k_{0}\sqrt{N^{2}-\varepsilon_{m}}x}, \ x < 0 \end{cases}$$

Pro
$$\gamma = 0$$
, Im{N} = 0

$$\begin{array}{c|c} x & H_y & E_x \text{ tok výkonu} \\ \varepsilon_d & \overrightarrow{s} \\ y & \overrightarrow{z} & \overrightarrow{s} \\ \varepsilon_m & \end{array}$$

Uvažujme *reálné* rozhraní zlato-vzduch a vlnovou délku záření 1 µm.

$$\begin{split} \varepsilon_{Au} &= -115.13 + 10.742i, \quad \varepsilon_{air} = 1.0; \text{ Pak} \\ H &= y^{0}H, \quad H = H_{0}e^{ik_{0}(px+Nz)}; \\ N &= \sqrt{\frac{\varepsilon_{air}\varepsilon_{Au}}{\varepsilon_{air} + \varepsilon_{Au}}} = 1.00433 + 4.2627 \times 10^{-5}i. \\ P_{air} &= \sqrt{\varepsilon_{air} - N^{2}} = -0.004381 + 0.09330i; \\ y \\ p_{Au} &= \sqrt{\varepsilon_{Au} - N^{2}} = -0.49782 - 10.78826i; \\ E &= \frac{Z_{0}H_{0}}{\varepsilon_{m}}e^{ik_{0}(px+Nz)} \left(Nx^{0} - pz^{0}\right); \\ S &= \frac{1}{2}\text{Re}\left\{E \times H^{*}\right\} = \frac{1}{2}\text{Re}\{E\} \times y^{0} = \\ &= \frac{Z_{0}|H_{0}|^{2}}{2}\text{Re}\left\{\frac{1}{\varepsilon}\left(Nx^{0} - pz^{0}\right)\right\} \times y^{0}; \\ S_{Au} &= \frac{Z_{0}|H|^{2}}{2}\text{Re}\left\{\frac{1}{\varepsilon_{Au}}\left(p_{Au}x^{0} + Nz^{0}\right)\right\} = \frac{Z_{0}|H|^{2}}{2}(-0.004381x^{0} - 0.0086478z^{0}) \end{split}$$

Sklon S_{air} vůči rozhraní je jen asi 0,25°, sklon S_{Au} je asi 27°. Musí rovněž platit $S_{air,x} = S_{Au,x}$.

Disperzní vlastnosti povrchového plazmonu

Vidy vlnovodů s PP

Metoda příčné rezonance

i. vrstevnatá struktura – metoda přenosových matic

$$\begin{pmatrix} H_{y,j}(\pm d_j) \\ -iE_{z,j}(\pm d_j) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos \gamma_j d_j & \pm \left(\varepsilon_j / \gamma_j \right) \sin \gamma_j d_j \\ \mp \left(\gamma_j / \varepsilon_j \right) \sin \gamma_j d_j & \cos \gamma_j d_j \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} H_{y,j}(0) \\ -iE_{z,j}(0) \end{pmatrix}$$
$$\gamma_j = k_0 \sqrt{\varepsilon_j - N^2}$$

ii. difúzní vlnovody: metoda příčné immitance (Riccatiho rovnice, integrace metodou Rungeho a Kutty)

$$\frac{1}{k_0}\frac{dv}{dx} = -\frac{\varepsilon(x) - N^2}{\varepsilon(x)} - v^2 \qquad v(x) = \frac{1}{k_0\varepsilon(x)}\frac{1}{H_y(x)}\frac{dH_y}{dx} = -i\sqrt{\frac{\varepsilon_0}{\mu_0}}\frac{E_z(x)}{H_y(x)}$$
$$\frac{1}{k_0}\frac{dH_y}{dx} = v(x)\varepsilon(x)H_y \qquad \text{normovaná příčná impedance}$$

Povrchové plazmony na kovové vrstvě

Rozložení polí PP na kovových vrstvách Závislost na tloušťce kovové vrstvy

Vidy planárních vlnovodů s kovovou vrstvou

Vidy planárních vlnovodů s kovovou vrstvou

Vlnovodný polarizátor založený na rezonan**č**ní excitaci PP

Průchod optického záření senzorem s PP

1. závislost na indexu lomu analytu (zkoumaného prostředí)

Průchod optického záření IO senzorem s PP

Rozložení optického záření ve vlnovodu s úsekem, na němž se může šířit PP

Experimentální uspo**ř**ádání integrovan**ě**-optického senzoru s PP

Rozlišení změn indexu lomu menších než 1.2×10⁻⁶

Objemové senzory s PP

Rozlišení změn indexu lomu menších než 5×10⁻⁷

"Plazmonika"

("fotonika" využívající šíření povrchových plazmonů)

2D vedení povrchového plazmonu

SP umožňuje lokalizovat optické záření ve velmi malém objemu,

Silný útlum v důsledku "ohmických" ztrát v kovovém materiálu umožňuje šíření jen na vzdálenosti řádu 1-100 µm

PLAZMONICKÉ VLNOVODY

ūfe

Přechod mezi vlnovodem SOI a plazmonovým vlnovodem

Účinnost vazby cca 64%

Účinnost vazby cca 90%

G. Veronis, S. Fan, OWTNM 2006, p. 12 (Stanford university)

"Zlatý nanodrát" jako vlnovod pro povrchové plazmony

(T. Rosenzveig, ECIO 2007)

ūfe

Rozložení blízkého pole "plazmonů dalekého dosahu"

"Vlnovod" tvořený řadou kovových nanočástic – vázané lokalizované plazmony

(S.A.Maier, ECIO 2007)

"Řetízek" Au krychliček o straně 45 nm vzdálených od sebe 20 nm

Excitační vlnová délka

Na vlnové délce 429 je "překlenutelná vzdálenost" pro pokles výkonu na 1/e² celkem 2,2 mm (útlum cca 40 dB/cm)

Nové typy plazmonických vlnovodů

SOI "slot waveguide"

C. Koos & al., *Nat. Photonics* 3(4), 16–219 (2009)

0 y coordinate (μm) 0.25

0.5

H. Benisty and M. Besbes, J. Appl. Phys. 108(6), 063108 (2010).

H.-S. Chu & al., *J. Opt. Soc. Am. B* 28(12), 2895 (2011) (others, too)

Hybrid dielectric-plasmonic slot waveguide (HDPSW)

R. F. Oulton & al., *New J. Phys.* 10, 105018 (2008)

-0.5

-0.25

R. F. Oulton & al., Nat. Photonics 2, 496 (2008);

d

Hybrid dielectric-plasmonic slot waveguide

Influence of basic geometric parameters

ūfe

HDPSW DEVICES

ūfe

DIRECTIONAL COUPLER

RING MICRORESONATOR

ūfe

VAZBA MEZI SOI NANODRÁTEM A HDPSW

R. Mote et al., Optics Communications 285 (2012) 3709-3713

а

MULTIMODE INTERFERENCE COUPLER

 E_{x}

$$S_{11} = -24 \text{ dB},$$
$$S_{21} = -6 \text{ dB}$$

1x2 MMI – improved configuration

 $S_{11} = -51 \text{ dB},$ $S_{21} = -5.5 \text{ dB}$

MACH-ZEHNDER INTERFEROMETER

"On" state

"Off" state

Koncept "plazmonového polovodičového laseru"

(M. Hill, ECIO 2007)

Rozměry aktivní oblasti laseru 26 × 26 × 82 nm

